Kyrkomötet
Motion 2026:68
av Sven Milltoft m.fl.

Antibyråkratikommission

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utreda behovet av och möjligheten att tillskapa en fristående antibyråkratikommission med uppgift att definiera och kartlägga administrativa kostnader i syfte att öka effektiviteten och minska onödig administration.

Motivering

En allt större del av resurser och arbetstid inom Svenska kyrkans samtliga organisatoriska nivåer går åt till administration. Frustrationen över denna ”förpappring” är stor, inte minst inom kyrkans primära och grundläggande enhet som är församlingarna. Utvecklingen riskerar att tränga undan kärnverksamheten och underminera det som är kyrkans och församlingarnas grundläggande uppgift.

En obunden och fristående antibyråkratikommission med förslagsrätt skulle därför kunna vara till hjälp i det organisatoriska och ständigt pågående reformarbetet som är ett adelsmärke för en evangelisk luthersk kyrka. Den yttre formen är aldrig sakrosankt utan ska alltid tjäna uppgift och innehåll och därför vara föränderlig och dynamisk.

Självfallet är en nödvändig och effektiv administration av godo för att säkerställa transparens och demokratisk legitimitet men de senaste årens utveckling har mer kännetecknats av att de administrativa förordningarna och pålagorna blivit en överdriven centripetalkraft som dränerar kyrkans primära och grundläggande enhet och flyttar makt, kontroll och resurser till den centrala och nationella nivån och riskerar därmed att passivisera och förlama församlingarna och kärnverksamheten.

Den negativa effekten av denna utveckling är dessvärre lätt att beskriva: toppstyrning, förlust av lokalkännedom, regelstyre, omständliga beslutsprocesser och innovationsrädsla.

Till slut skapar detta en paradox: den centripetala byråkratin försöker hålla ihop organisationen genom kontroll men det extrema trycket inåt gör att systemet blir så stelt att det riskerar att krackelera. Det utlöser i sin tur starka centrifugala (splittrande) krafter där församlingar och medarbetare känner sig misstrodda och detaljstyrda och där lokala enheters lojalitet sätts på prov.

En fristående och dynamisk antibyråkratikommission skulle med fördel kunna medverka till att motverka denna destruktiva och odynamiska utveckling av det som i realiteten ska vara kyrkans stödfunktion i evangeliets tjänst. Svenska kyrkan bör i högre grad sträva efter en förenklad och tillitsbaserad styrning som biskop Fredrik Modéus tidigare motionerat om i stället för en rigid regelstyrning.

Stockholm den 28 juli 2026

Sven Milltoft (BKS)

Fredrik Wallén (BKS)

Karl-Gunnar Svensson (BKS)

Olle Reichenberg (BKS)

Irene Oskarsson (BKS)

Suzanne Fredborg (BKS)

Hans Ulfvebrand (BKS)

Helén Lindbäck (BKS)

Hanna Hesser Nordin (BKS)

Lennart Sacrédeus (BKS)

Björn Falkeblad (BKS)